

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни «Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка»

№	Назва поля	Детальний контент, коментарі
1	Назва факультету	Інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
2	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
3	Назва спеціальності	D3 Менеджмент
4	Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
5	Назва дисципліни	Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка
6	Кількість ЄКТС кредитів	4
7	Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекцій – 22 години, практичні/семінарські заняття – 18 годин, самостійна робота – 72 години, консультації – 8 годин. Семестровий контроль – залік.
8	Графік вивчення дисципліни	Курс – 1, семестр – 2
9	Передумови для вивчення дисципліни	Передумовою вивчення дисципліни є раніше здобуті компетентності та результати навчання, що перевіряються під час єдиного фахового вступного випробування зі спеціальності на основі Програми предметного тесту з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 11.02.2022 № 157 «Про затвердження Програми предметного тесту з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування». Загальна структура предметного тесту передбачає три основних розділи: Менеджмент, Маркетинг, Підприємництво
10	Анотація дисципліни	<i>Лекції</i> Змістовий модуль I. Конкурентний аналіз об'єктів дослідження в сучасному суспільстві Тема 1. Науково-методологічна платформа дослідження конкурентного аналізу товару, підприємства, галузі, регіону: визначення основних понять. Тема 2. Маркетингові дослідження як інструментарій проведення конкурентного аналізу. Тема 3. Конкурентний аналіз бізнес-середовища суб'єкта господарювання. Тема 4. Комплексне оцінювання конкурентоспроможності підприємства. Тема 5. Конкурентний аналіз потенціалу підприємства. Тема 6. Оцінювання привабливості об'єктів інвестування. Тема 7. Конкурентна діагностика фінансового стану підприємства.

		Змістовий модуль II. Конкурентна розвідка в умовах VUCA-та BANI- світу Тема 8. Сутність конкурентної розвідки, її значення, функції, методи, інструменти, мета та завдання у системі безпеки бізнесу. Тема 9. Характеристика циклічного процесу здійснення конкурентної розвідки. Тема 10. Конкурентна розвідка – важливий елемент корпоративної стратегії. Тема 11. Практичні засади ведення конкурентної розвідки на підприємствах. Практичні заняття 1. Конкурентний аналіз фінансового стану підприємств. 2. Оцінка конкурентоспроможності товару та підприємства. 3. Оцінювання конкурентного потенціалу підприємства. 4. Визначення резервів підвищення рівня інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства. 5. Порівняльний аналіз інтегральних показників інвестиційної привабливості регіонів країни. 6. Фінансова діагностика підприємства. 7. Кейс №1. SWOT-аналіз бюджетних авіакомпаній лоу-кост. 8. Кейс №2. Стратегічний аналіз кондитерської галузі країни. 9. Кейс № 3. SNW-аналіз гідрогенеруючої компанії України ПрАТ «Укргідроенерго». Самостійна робота Модуль 1. Визначення основних понять конкурентного аналізу товару, підприємства, галузі. Маркетингові дослідження як інструментарій проведення конкурентного аналізу. Конкурентний аналіз бізнес-середовища суб'єкта господарювання. Комплексне оцінювання конкурентоспроможності підприємства. Конкурентний аналіз потенціалу підприємства. Оцінювання привабливості об'єктів інвестування. Конкурентна діагностика фінансового стану підприємства. Модульна контрольна робота №1. Модуль 2. Сутність конкурентної розвідки, її значення, функції, методи, інструменти, мета та завдання у системі безпеки бізнесу. Характеристика циклічного процесу здійснення конкурентної розвідки. Конкурентна розвідка – важливий елемент корпоративної стратегії. Практичні засади ведення конкурентної розвідки на підприємствах. Модульна контрольна робота № 2
11	Компетентності, знання, вміння, розуміння, якими оволодіє здобувач вищої освіти в процесі навчання	Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації. СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

		СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію
12	Результати навчання здобувача вищої освіти	Програмні результати навчання (РН) РН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. РН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті. РН14. Виявляти, ідентифікувати, класифікувати гібридні загрози та ефективно на них реагувати в міжгалузевій взаємодії на основі пріоритетів сталого розвитку
13	Система оцінювання відповідно до кожного завдання для складання заліку	Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти з дисципліни передбачає поточний та семестровий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять, а оцінювання успішності здобувачів вищої освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД). Види поточного контролю визначаються даною РПНД. Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. Підсумковий контроль з даної дисципліни проводиться у формі заліку. Контрольний захід у формі заліку полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на підставі результатів поточного контролю та передбачає підведення підсумків протягом першого тижня екзаменаційної сесії за розкладом. Присутність здобувача вищої освіти на контрольному заході у формі заліку не є обов'язковою. Здобувач вищої освіти отримує позитивну оцінку на заліку за умови виконання всіх видів робіт, передбачених РПНД, та за наявності оцінок за кожен вид робіт, що не менше відповідного встановленого мінімального бала. Підсумковий контроль з дисципліни у формі заліку оцінюється кількістю балів, отриманих здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточного контролю протягом семестру за 100-бальною шкалою: $O_d = 0,6 \cdot O_{\text{сем}} + P \cdot O_{\text{сем}},$ де O_d – підсумкова оцінка з дисципліни в семестрі; $O_{\text{сем}}$ – сумарна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 1 до 100 балів), що визначається за формулою: $O_{\text{сем}} = \sum O_i,$ де O_i – кількість балів з і-го контрольного заходу поточного контролю дисципліни; P – ознака виконання всіх видів робіт: $P=0,4$, якщо виконані всі види робіт з позитивною оцінкою, $P=0$ – в іншому випадку (за

		відсутності позитивної оцінки хоча б з одного поточного контрольного заходу з дисципліни, передбаченого РПНД). Рейтингова оцінка з дисципліни складається з суми балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 0 до 100 балів). Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни здійснюється за національною шкалою (зараховано, незараховано), 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F)
14	Якість освітнього процесу	Політика академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти у ХНУРЕ передбачає систему заходів щодо дотримання вимог до виконання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань. Під час викладання дисципліни використовуються кращі практики на основі інтеграції сучасних наукових досягнень і знань. Перегляд та оновлення змістовного контенту навчальної дисципліни відбувається за ініціативою лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти, результатів опитування всіх учасників освітнього процесу; обговорюється на засіданнях кафедри та схвалюється гарантом освітньо-професійної програми
15	Методичне забезпечення	1. Соколова Л. В. Конспект лекцій з дисципліни «Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка» для магістрів денної та заочної форм навчання спеціальності D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент». [Електронне видання] / Упоряд. : Соколова Л. В. Харків : ХНУРЕ, 2025. 235 с. 2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка» для магістрів усіх форм навчання за спеціальністю D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент». [Електронне видання] / Упоряд. : Соколова Л. В. Харків : ХНУРЕ, 2025. 24 с. 3. Методичні вказівки до виконання модульних контрольних завдань з дисципліни «Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка» для магістрів усіх форм навчання за спеціальністю D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент». [Електронне видання] / Упоряд. : Соколова Л. В. Харків : ХНУРЕ, 2025. 14 с. 4. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка» для магістрів усіх форм навчання за спеціальністю D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент». [Електронне видання] / Упоряд. : Соколова Л. В. Харків : ХНУРЕ, 2025. 10 с. 5. Доктрина інформаційної безпеки України - Нормативні акти. mkip.gov.ua. https://mkip.gov.ua > docum... 6. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с. 7. Ковальчук О. В., Буняк Н. М. Теоретичні аспекти

		конкурентного аналізу. lntu.edu.ua. https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files > 8. Когут Ю. Конкурентна розвідка та безпека бізнесу. Сідкоп, 2021. 318 с. 9. Конкурентна розвідка: навч. посіб. / Копотун І. М., Падалка А. М., Кузьмічова-Кисленко Є. В. та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 187 с. 10. Стратегічний аналіз галузі: навч. посіб. / за ред. О. Я. Лотиш. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 248 с. 11. Тюріна Н. М., Назарчук Т. В., Бакай А. А. Управління конкурентоспроможністю будівельних організацій. vntu.edu.ua. https://ins.vntu.edu.ua/ins/article/download. (2023). 12. Вдовенко С., Даник Ю., Фараон С. Дефініційні проблеми термінології у сфері кібербезпеки і кібероборони та шляхи їх вирішення. CS&CS, 2019. Issue 1(13). С. 17-29. 13. Ліпкан В. А. Роль стратегічних комунікацій у протидії гібридній війні проти України http://goal-int.org/rol-strategichnix-komunikacij-v-protidii-gibridnijvijni-proti-ukraini/. 14. Ліпкан В. А., Зубко Г. Ю. Стратегія державної інфраструктурної політики України: [монографія] ; за загальною редакцією В. А. Ліпкана. Київ: Ліпкан В. А., 2022. 1008 с. 15. Руденко Т. Ю., Скоробогатова Н. Є. Підвищення конкурентоспроможності об'єктів господарювання в контексті INDASTRY 4.0. <i>Інфраструктура ринку</i>. 2019. № 32. С. 55-59. 16. Янишин Я. С. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково.....lnau.edu.ua. http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments. 17. Соколова Л.В., Дюжев В.Г., Аль-Фахор Іскндер Суліаман Салти. Науково-методичне забезпечення оцінювання конкурентних переваг підприємств на засадах маркетингу у ризикованих умовах господарювання. <i>Інфраструктура ринку</i>. 2023. № 73. 18. Горбаль Н. І., Смерека Л. В., Микитин О. З. Конкурентна розвідка: сутність, значення, перспективи розвитку. <i>Менеджмент та підприємництво в Україні</i>. 2019. Вип. 2. С. 57. 19. Соломонова Л. В. Сучасний стан фінансово-економічної безпеки як складової національної безпеки України. <i>Інфраструктура ринку</i>. 2019. № 32. С. 488-494. 20. Соколова Л. В., Дюжев В. Г. На шляху економічного зростання України: людський капітал. <i>Інфраструктура ринку</i>. 2022. № 68. С. 57-66. DOI: https://doi.org/10.32843/infrastructure68-10. 21. Соколова Л. В. Теоретично-практичні аспекти маркетингового дослідження споживчих переваг на продуктовому ринку. Поліграфічні, мультимедійні та web-технології. Інновації: монографія. Харків: ТОВ «Друкарня Мадрид», 2022. С. 240-269. 22. Соколова Л. В., Дюжев В. Г., Аль-Фахор Ескндер Суліаман Салти. Сталий розвиток інноваційної економіки: ретроспективний аналіз промисловості України. <i>Сучасні тенденції сталого розвитку: теорія, методологія, практика: колективна монографія</i> / За заг. ред. д.е.н., проф.
--	--	---

	Т. В. Полозової. Харків: ХНУРЕ, 2022. С. 27-36. 23. Соколова Л. В. Характеристика технології проведення маркетингових досліджень. Тези доповідей VII Міжнародної науково-технічної конференції «<i>Поліграфічні, мультимедійні та web-технології</i>» (PMW-2022). Том 1. 17-21 травня 2022 р. м. Харків, Україна УДК: 004.9 Поліграфічні, мультимедійні та web-технології: тези доп. VII Міжнар. наук.-техн. конф. (17-21 травня 2022, м. Харків) / редкол.: І.Б. Чеботарьова, О.В. Вовк, Ж.В. Дейнеко. Харків: ХНУРЕ, 2022. Т1. С. 138-139. 24. Pererva, P., Nazarenko, S., Maistro, R., Danko, T., Doronina, M., Sokolova, L. The formation of economic and marketing prospects for the development of the market of information services. (Формування економічних і маркетингових перспектив розвитку ринку інформаційних послуг). <i>Eastern-European Journal of Enterprise Technologies</i>, 6(13 (114), 6–16. https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.245251. URL: https://openarchive.nure.ua/bitstream/document/18836/3/Pererva.pdf. 25. Sokolova, L., Veriasova, G., Ivanova, V., Kurdenko, O., Ponomarov, S. Methodological providing of innovative marketing research technology. (Методологічне забезпечення інноваційних технологій маркетингових досліджень). <i>Estudios de Economía Aplicada</i>. 2021. VOL 38(4). DOI: http://dx.doi.org/10.25115/eea.v38i3%20(1).3990. 26. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с. 27. Manakova N., Kolisnyk O., Sokolova L. Ensembling clustering method for evaluating of the economic security components. case study: The regions of Ukraine. (Метод ансамблевої кластеризації для оцінки компонентів економічної безпеки. кейс: Регіони України). Paper presented at the 2019 IEEE International Scientific-Practical Conference: <i>Problems of Infocommunications Science and Technology</i>, PIC S and T. 2019. Proceedings, 81-86. doi:10.1109/PICST47496.2019.9061220. 28. Соколова Л. В., Іванова В. Б., Верясова Г. М. Сучасна інноваційна економіка: від піраміди Маслоу до глобальної конкурентоспроможності країни. <i>Економіка та суспільство</i>. 2021. № 26. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-43. 29. Соколова Л. В., Литвинова А. В. Теоретично-методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості регіонів України. <i>Інфраструктура ринку</i>. 2021. № 54. С. 177-181. DOI: https://doi.org/10.32843/infrastructure54-28. 30. Sokolova L., Dyuzhev V., Veriasova G., Kurdenko O., Al-Fakhore Esknder Suliaman Salty. Scientific and methodological support of financial express analysis of small industrial enterprises of Ukraine. (Науково-методологічне забезпечення фінансового аналізу малих промислових підприємств України). <i>Innovative technologies and scientific solutions for industries</i>. 2021. No. 3 (17) 78. P. 78-90. DOI: https://doi.org/10.30837/ITSSI.2021.17.078. 31. Соколова Л. В., Верясова Г. М. Тенденції та перспективи розвитку ринку маркетингових досліджень в Україні.
--	--

		Міжнародна науково-практична конференція «Математичне моделювання процесів в економіці та управлінні проектами і програмами (ММП-2021)», Коблево, 13-17 вересня 2021 р. Збірник праць. Харків: ХНУРЕ, 2021. С. 128-132; http://openarchive.nure.ua/handle/document/6965. 32. Соколова Л. В. Критерії сегментації ринку промислової продукції. <i>Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я</i>: тези доповідей XXIX міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2021, 18-20 травня 2021 р.: у 5 ч. Ч. III. / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХП». С. 214. http://science.kpi.kharkov.ua/uploads/2021/05. 33. Соколова Л. В., Верясова Г. М., Соколов О. Є. Порівняльний аналіз застосування моделей оцінки кризового стану промислових підприємств. <i>Східна Європа: економіка, бізнес та управління</i>. 2019. № 3 (20). С. 357-364. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/20_2019/55.pdf. 34. Соколова Л. В., Стойка О. В. Сучасний стан машинобудування України та тенденції його розвитку за умов незбалансованої економіки. <i>Ефективна економіка</i>. 2019. № 11. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.11.5. ISSN 2307-2105. 35. Соколова Л. В., Колісник О. В. Діагностика фінансової стійкості підприємств малого бізнесу. <i>Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта</i>. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 3 листопада 2020 р.) / За заг. ред. Т. В. Полозової [та ін.]. Харків. ХНУРЕ. 2020. С. 311-314. 36. Сіденко О. О., Соколова Л. В. Криптографічний захист інформації. 27-й Міжнародний молодіжний форум «Радіoeлектроніка і молодь у XXI столітті». 36. матеріалів форуму. Т. 8. Харків: ХНУРЕ. 2023. С. 8-9. 37. Литвинова А. В., Соколова Л. В. Оцінка інвестиційної привабливості країни для іноземних компаній. 25-й Міжнародний молодіжний форум «Радіoeлектроніка і молодь у XXI столітті». 36. матеріалів форуму. Т. 7, 10. Харків: ХНУРЕ. 2021. С. 128-129. 38. Гриценко А. О., Соколова Л. В. Класифікація методів збору даних для маркетингових досліджень. 27-й Міжнародний молодіжний форум «Радіoeлектроніка і молодь у XXI столітті». 36. матеріалів форуму. Т. 8. Харків: ХНУРЕ. 2023. С. 66-67. 39. Соколова Л. В., Алексін В. В. Сучасні методи та моделі оцінки конкурентоспроможності підприємств. <i>Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах</i>: тези I міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 28-29 трав. 2020 р.). м. Харків, 2020. Т. 2. С. 366-368. http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2020/06/Tom.-2-28.05.2020-29.05.2020.pdf; http://openarchive.nure.ua/handle/document/13289. 40. Соколова Л. В., Шелефонтюк В. Р. Інформаційне забезпечення підприємства. Wielokierunkowosc Jako Gwarancja Postępu Naukowego: kolekcja prac naukowych «ΛÓΓΟΣ» z materiałami Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji (T. 1), 21 lutego 2020 r. Warszawa, Polska: Europejska platforma naukowa. С. 28-30. URL:
--	--	--

		https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/808/827 . 41. Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки. URL: http://lib.nure.ua . 42. Електронний архів відкритого доступу Харківського національного університету радіоелектроніки. Наукові праці викладачів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою URL: http://openarchive.nure.ua/handle/document/67 . 43. Сайт кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. Робочі програми навчальних дисциплін. URL: http://eces.nure.ua/studentam/anotacii-disciplin-2/anotacii-disciplin-specialnist-073-menedzhment-osvitnja-programa-upravlinnja-finansovo-ekonomichnoju-bezpekoju/robochi-programi . 44. Навчальні матеріали он-лайн. URL: https://pidruchniki.com/84386/ekonomika/ . 45. Електронний журнал «Ефективна економіка». URL: http://www.economy.nayka.com.ua . 46. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/
16	Розробник силабусу	Професор, доктор економічних наук, Соколова Людмила Василівна, e-mail: liudmyla.sokolova@nure.ua

СИЛАБУС

з дисципліни

«Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка»

для магістрів денної та заочної форм навчання

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою

«Управління фінансово-економічною безпекою»

[Електронне видання]

Упорядник: СОКОЛОВА Людмила Василівна

Авторська редакція